

3 Ιανουαρίου 2015

Ο χρόνος στη ζωή του ανθρώπου

/ Επιστήμες, Τέχνες & Πολιτισμός

Ο άνθρωπος

πρέπει να χρησιμοποιεί το χρόνο

ως προστάδιο της αιωνιότητας,

αλλιώς υποβιβάζεται

σε ένα μηχανισμό ορισμένων υλικών

που λειτουργεί για κάποια χρόνια.

Του Γιώργου Ν. Παπαθανασόπουλου

Ένα πολύ δύσκολο έτος για τους περισσότερους Έλληνες τελειώνει και ένα νέο έρχεται, που δεν έχει τίποτε το αισιόδοξο να μας πει. Το 2015 είναι τα συμβατικά χρόνια μετά τη Γέννηση του Χριστού και στον καθένα μας προστίθεται ένα έτος στην ηλικία του. Αυτά τα κοινότυπα με οδήγησαν να αναζητήσω στη βιβλιοθήκη μου στοιχεία για την έννοια του χρόνου. Ο Πλάτωνας τον θεωρεί "μια κινούμενη εικόνα της αιωνιότητας" και ο πραγματιστής Αριστοτέλης ως "τον αριθμό των κινήσεων του παρόντος σε σχέση με το πριν και το μετά". Ο Ιερός Αυγουστίνος τον ορίζει ως "το παρόν των περασμένων πραγμάτων, που είναι η μνήμη, το παρόν των σημερινών πραγμάτων, που είναι τα όσα αντιλαμβανόμαστε με τις αισθήσεις μας και το παρόν του μέλλοντος που είναι η προσδοκία". Η διδασκαλία του Αυγουστίνου έχει ως κέντρο της τη Γνωσιολογία, που έως και σήμερα επικρατεί στη Δυτική Σκέψη, με διάφορες μορφές. Είναι ο πρώτος και πολύ πριν από τον Ντεκάρτ, που τονίζει ότι ο άνθρωπος πρέπει να αμφιβάλλει για όλα και προσθέτει: "Αμφιβάλλω, άρα υπάρχω", που ταυτόχρονα σημαίνει ζω, σκέπτομαι, θέλω, άρα υπάρχω.

Σε ένα συμφωνούν φιλόσοφοι και επιστήμονες, ότι ο χρόνος είναι παράγοντας της ύλης και επομένως δεν υπάρχει έξω από αυτήν. Αυτός είναι και ο λόγος που η ψυχή, ως άϋλη, είναι αθάνατη, αιώνια. Ο άνθρωπος ζει και τις δύο καταστάσεις. Ως ύλη γεννιέται, μεγαλώνει, ακμάζει και μετά γερνά και πεθαίνει. Ως ψυχή μέσα του έχει τη σπίθα της αιωνιότητας και γι' αυτό δεν πιστεύει ότι θα πεθάνει. Αυτή η εσωτερική πληροφορία από ορισμένους πνίγεται, ή περιθωριοποιείται και κάνουν μια ζωή ανεύθυνη και χωρίς κανόνες, σαν να τελειώνει στη Γη η ζωή. Άλλα η χωρίς την επίγνωση της αιωνιότητας ζωή οδηγεί στο παράλογο, ότι ζούμε χωρίς σκοπό, χωρίς να ξέρουμε και χωρίς να μπορούμε να εξηγήσουμε στον εαυτό μας γιατί γεννηθήκαμε και γιατί κοπιάζουμε, γιατί τα βάσανα και οι πίκρες, γιατί οι επιτυχίες και οι αποτυχίες, γιατί τα γερατειά και οι αρρώστιες.

Ο χρόνος, χωρίς την αιωνιότητα, είναι για τον άνθρωπο ένα φυσικό μέγεθος, όπως

ο χώρος. Και με αυτόν έχουν ασχοληθεί σημαντικοί επιστήμονες, όπως οι Νεύτωνας, Λάϊμπνιτς και Αϊνστάϊν. Προϋπόθεση της αιωνιότητας είναι η ύπαρξη του Θεού και οι τρεις τους επιδίωξαν να μιλήσουν για τον Θεό μέσα από την επιστήμη τους και κατέληξαν σε σημαντικά συμπεράσματα, που αξίζει κανείς να τα μελετήσει. Με το χρόνο έχει ασχοληθεί και ο Χόκινγκ, που κινείται στο αδύνατο, επιχειρώντας να συνδέσει τη φυσική, με τη μεταφυσική και το υπερβατό.

Επίσης οι άθεοι Ντόκινς και Χίτσενς με τα βιβλία τους περισσότερο φασαρία κάνουν για να βγάλουν χρήματα παρά λένε κάτι το ουσιαστικό, ούτε βεβαίως μπορούν να το πουν. Είναι επιστήμονες, μόνο που δεν κάνουν επιστήμη, αλλά επιχειρούν να επιστημοποιήσουν την αθεϊα τους.

Στους άθεους επιστήμονες απαντά ο Ονορέ ντε Μπαλζάκ (1799-1850), που δεν ήταν πιστός, αλλά δεν μπορούσε να ακούει ή να διαβάζει ανοησίες. Στο έργο του “Το μαγικό δέρμα” σημειώνει: ” Το κλειδί κάθε επιστήμης είναι ασυζητητή το σημείο της αναζήτησης και της έρευνας. Το μεγαλύτερο μέρος των μεγάλων ανακαλύψεων το οφείλουμε στο ΠΩΣ. Άλλα η σοφία στη ζωή συνίσταται στο να τίθεται το ερώτημα ΓΙΑΤΙ”. Και ο Χάϊντεγκερ, ο κατά τον σύγχρονο Γάλλο φιλόσοφο και ιστορικό Μαρσέλ Γκοσέ μεγαλύτερος “άθρησκος θεολόγος” του 20ού αιώνα, παραδέχεται ότι η επιστήμη αγνοεί το μόνο αληθινό ερώτημα, για το Είναι, και “γνωρίζει” το πάν, εκτός από το βασικό, χωρίς το οποίο δεν εννοούνται τα υπόλοιπα!

Στην Ανατολή γνωρίζουμε ότι η Πίστη στον Θεό είναι δώρο, δεν είναι προϊόν μιας λογικής μαθησιακής διεργασίας. Ως διδασκαλία είναι υπέρλογη, ελεύθερη και προαιρετική στην αποδοχή της. Ο ίδιος ο Χριστός δεν μακάρισε τους διανοητές, τους πλούσιους και τους ισχυρούς, αλλά τους ταπεινόφρονες, τους αδύναμους και τα παιδιά. Το Ευαγγέλιο Του διαδόθηκε από τα “ασθενή του κόσμου” σε πείσμα των εξουσιαστών. Αυτά τα “ασθενή” είναι το όπλο του “Αρνίου” και όσοι ισχυρίζονται ότι εκπροσωπούν το Χριστό στη Γη και συμπεριφέρονται με κοσμικό τρόπο, με ιδιοτέλεια, φαρισαϊκά και έχουν φτιάξει στα μέτρα τους τη διδασκαλία Του δεν έχουν καμία σχέση μαζί Του, είναι ουσιαστικά αρνητές Του και Τον δυσφημούν.

Πίστη και Επιστήμη έχουν ως αντικείμενο το χρόνο, αλλά σε δύο επίπεδα παράλληλα, που πουθενά δεν τέμνονται. Ο επιστήμων μπορεί να πιστεύει και ο πιστός να είναι επιστήμων, αλλά η Επιστήμη δεν έχει σχέση με την Πίστη. Όταν η Επιστήμη γίνεται εργαλείο της ιδεολογίας και μπαίνει στο χώρο της Πίστης γίνεται υλιστική θρησκεία. Τέτοια ήταν η τρομοκρατία στη Γαλλική Επανάσταση και η αθεϊα στο ολοκληρωτικό καθεστώς της Σοβιετικής Ένωσης, όπως την περιγράφει γλαφυρά ο Μπερντιάγεφ. Και όταν η θρησκεία, δια των εκπροσώπων της, επιβάλλει στην επιστήμη το δόγμα (;) της για τους φυσικούς νόμους γίνεται

τυραννία, τύπου Ιεράς Εξέτασης. Και οι δύο περιπτώσεις οδήγησαν σε εκατόμβες αθώων θυμάτων.

Χρόνος και αιωνιότητα. Ο άνθρωπος πρέπει να χρησιμοποιεί το χρόνο ως προστάδιο της αιωνιότητας, αλλιώς υποβιβάζεται σε ένα μηχανισμό ορισμένων υλικών που λειτουργεί για κάποια χρόνια. Πράγματι, αν ο άνθρωπος δεν μπορεί να σηκώσει ψηλά το βλέμμα του για να δει το μεγαλείο του ορατού σύμπαντος, αν δεν μπορεί να αντικρίσει την ωραιότητα της φύσης, αν δεν διακρίνει τη διαφορά του από τα άλλα έμβια όντα, αν δεν μπορεί να αντιληφθεί ότι είναι "ο Μικρός και Μέγας", κατά τον ποιητή, αν δεν έχει επίγνωση του προσωρινού της ζωής του, τότε επιλέγει τη χοϊκή ζωή, στην οποία "τα πάντα επιτρέπονται", όπως έγραψε ο Ντοστογιέφσκι. Όμως δεν είναι φτιαγμένος για μια τέτοια ζωή.

ΚΑΛΗ ΚΑΙ ΕΥΛΟΓΗΜΕΝΗ ΧΡΟΝΙΑ ΤΟ 2015

Πηγή: synodoiporia.gr